

SINEU

Ses Negruras d'en Tulio amb salsa de domátiga

3

Conforme, muy conforme, que los Presbíteros tienen el derecho de «emitir el sufragio» pero también deben saber que cuando existe una «colisión de derechos, debe prevalecer el que tenga objeto más importante y más universal.»

Ja heu sabeu ara, lectors: en Tulio está conforme y molt conforme que els capellans tenen dret a votar. Es cosa de fer un alé, perquè lo que es si en Tulio, no hagués estat conforme amb una tal cosa, segurament que hauríeu de jeure amb sos talons derrera. ¡Mirau que te unas cosas en Tulio!—Pero ¿d'avon dimonis ha despenjat aquest atlot que els capellans no saben que quant hi ha una colisió de drets deu haver de prevaleixer el que tengui un objecte mes im-

Tomo
CUARTO

AÑO
VII

Dirección: Redacción y Administración
Círculo Solidario
Sineu 28 Mayo de 1911

NÚM. III
(85)

Segunda
ÉPOCA

portant y més universal? ¿Que se deu haver figurat que domés heu sab ell? ¡De Tulio nostrol Pero suposem que no heu sabessen. ¿Avon surt are amb ses colissions de drets? Sa colisió de drets (si a n'en Tulio no li sab greu) es l'aparent oposició que hi ha entre aquests matextos drets, de tal manera que l'us d'un llastima s'altre o els altres. Are be: anant a votar els capellans, axò es, ecersint un dret que tenen ¿quin altre dret perjudiquen? ¿No mos ho diria en Tulio?

4

¿Cuál será el de los dos derechos más importante? La contestación no es dudosa: «el procurar contra viento y marea la paz y la tranquilidad del pueblo de Sineu y haber tenido el día de las elecciones el Kempis en las manos.

Regnum meum non est de hoc mundo.

¿Qué ho heu sentit? Segons en Tulio s'altre dret dels capellans, es dret ditxós que te s'objeta mes important y mes universal es procurar sa tranquilidat del poble de Sineu. ¡Ah ido! ¡Mirau quina idea te en Tulio des dret! ¿Pero y no veu aquest endiot que axò, si acas, es una obligació y no un dret? ¡Quina manera de confondre ses cosas!—En Tulio s'hauría estimat més que els capellans en ves d'anar a votar haguesen llegit es Kempis. ¡Mirau que es de viu s'atlot! ¡Ell no s'amoca amb so col-so! ¿Qué no heu trobau, lectors?—Y respecte a sa lletinada que posa que-n direm? Es segur que l'ha enflocada per provar la seua erudició; pero desgraciadament prova que no l'entén gota.

En tot cas en Tulio, hauría de sebre que es una gran irreverencia citar paraules del Bon Jesús per apoyar una falsedat.

5

Quando el sacerdocio se «teocratiza» materializándose, se desmoraliza y deja de serlo; pero cuando se «espiritualiza en la caridad, en la mansedumbre y abnegación, elevándose, se diviniza.

Ja sabem que teocracia vol dir imperi de Deu. Axí, ido, quant un capellá se *teocratiza* se posa bax del govern de Deu, s'acosta a Deu. ¿No es axí? Are be: Deu es un esperit. Per acostarsé a Deu diría yo que lo millor es espiritualisarsé. ¿No heu dirieu també voltros, lectors? Iddò no heu diu axí en Tulio. En Tulio, presenta es cas d'un sacerdoci que se *teocratiza materialisantsé*. ¡Ah idó! ¿Qué vos pensaveu? ¿N'heu vist enteferrar may de més grossos de desberats? Y ben mirat no m'estranya que en Tulio, *teocratisi materialisant* quant el pobre vol fer admirar la seua sabiduría amollant barbaridats a bufetadas.

6

El sacerdocio es la voz de la religión y esta nos saca en brazos de la cuna, nos lleva hasta el sepulcro y nos abre las puertas de la eternidad.

Lejos de nosotros, bajo este aspecto, la idea de atacar el sacerdocio católico, como institución religiosa; solo condenamos los abusos de las instituciones «político-teocráticas» parto de la ignorancia y de la injusticia de los siglos.

¡Hipócrita! O ataques els cinc capellans (que anaren a votar) com a capellans que son o com a ciutadans d'es color polític que siguin. Si'ls ataques com a capellans, ataques aquest sacerdoci que par que te meresqui tant de respecta; y si los ataques com a ciuta-

dans ¿per qué domés los ataqués a ells essent axí que varen ésser tants que apoyaren sa candidatura qu'ells apoyaren? ¡Mostres sa fillassa, Tulio, mostres sa fillassa!—Vols suposar que anant a votar els capellans cometeren un abús. Pero ¿per qué no heu proves? ¿Avon está s'abús? Meam si tens manyes per senyalarlo. ¡Ya es necessari ésser benastres per afirmar ses coses axí com les afirmes tu!—Y ja tornam ésser a sa teocràcia. Amb tota sa frescura del mon me dones ses institucions teocràtiques com a fruit de l'ignorància y de l'injustícia dels sigles. ¿Com ets tan betzol, Tulio, ¿M'ho vols dir com heu ets tant? ¿De manera que unes institucions que tenen a llur favor sa ravo y s'esperència y sa teología y es dret públic (com sap tot'hom que te es cap a demunt es coll y servell a dins es cap); unes institucions que tenen per objecte fer respectar els manaments de la lley de Deu, son fruit de l'ignorància y de l'injustícia del sigles? ¿Y amb-aquin cedás has cernut aquesta pesta, Tulio? Perque axó es sa mateixa doctrina que ensenyen els inímic jurats del reynat social de Jesucrist. ¡Tulio, Tulio!

(Continuad)

Secció Oficial

Sessió de día 17 de Maig

Ses lliçons aprofiten

Cadascú que tengui lo qu'es seu. Es retgidó Forné Guiemet, tan renové i tan desordenat a ses sessions que s'havien fetes darrerament, se va presentar a se d'es día 17 com si l'haguesen renovat i llembrotxat: es seu comportament aquest día no poria ésser mes correcta; si haguessem estat a s'escola li heuria donat es mestre un premi o un confit; no digué cap desbarat ni enteferrá cap doy; no va cridar cap mica ni faltá a s'ordre ni a n'es respecte que deu haver de servir a n'es superiors. ¡Axí mos agrada! ¡Veyam Mestre Xesch si cualque día vos podrem dir que sou un retgidó acabat i que ja no sou aquell retgidó renové i alborotadó, treguedó defora de ses Cases de la Vila per lo incorrecte i desordenat! Tan diferent de ses altres vegades vos presentareu dimecres, que sortirem de se sessió en dos cabeyns drets de s'avens qu'havíeu fet i creguent o be qu'havíeu tret aquets dies es quixal estremé o que vos havíeu posat a se bugada i havíeu quedat desenservolat.

Mos agradaría ferm que vos treguesseu de tot es grops que duys aficats i que servasseu endevant se mateixa conducta prudent, ordenada i molt correcta que servareu es día 17 de maig, perque no tan sols favoreireu d'aquesta manera sè marxa administrativa d'es nostro Ajuntament, sino que també, descontant ses toxerrudeses i malcriadeses d'aquest temps passat, dexareu posat es vostro nom com a retgidó a

n'es lloc que pertany i noltros serem es primés en posarley i en curarvós ses jonoyeres que vos sou fetes en ses trevelades i esclats que pegaveu a ses sessions passades. Se conducta seria, prudent i ordenada es digna sempre d'alabansa: alló de dir sense tò ni sò «jo no som comprat may ni metxa, ni pólvora, ni dinamila» s'inclou a n'es género de conducta burra, i com a resposta burra se cosa que mes li escau es un cabrestell.

Esmenauvós Forné, feys bonda i no vos quexareu de noltros; no vos donarem verdang si no'l vos merexeu. Deu vulga donarvós molt d'acert i conexement municipal que prou falta vos fa, i lo matex desitjam p'en Biel de Son Aulet i p'ets altres dos companys vostros l'amo-n Jaume de Son Riera i l'amo-n Biel Puput. Amen.

!!!Becada mascle!!!

L'heu pegada, i ben somerina, estimats fogoneus, en se inclusió a ses llistes d'es Cens Electoral que demanaveu d'onze electors, casi tots camarades vostros. S'arrenyonement que vos tenim profetisat vos ha comensat a fer matx mes prest de lo que'n feyem contes. ¡Ell no son bromes! Veyau que diu es «Bolletí Oficial» d'es día 13 d'aquest mes referent a ses vostres sollicituts: «Se doná conta d'una altre »reclamació produída devant se mateixa Junta municipal (de Sineu) per »D. Toni Muntaner Real sollicitant »s'inclusió a ses llistes electorals d' »aquella vila de Toni Martorell Quetglas, Pera-n Toni Rebassa Vanrell, »Nadal Alomar Alomar, Juan Ferrer »Pol, Jaime Oliver Pons, Toni Comas »Artigas, Pera Fons Jordá, Andreu »Forteza Fuster y Miquel Roig Fullana.—Y no havent acreditat per medi »de documents justificatius que dits »individuos siguin majors de 25 anys, »circunstanci indispensable per que »se'ls-e pugui regonexe es seu dret per »ésser continuats a n'es Cens Electoral, se va acordar per unanimitat (per »se Junta Provincial d'es Cens Electoral de Balears) no haverhi lloc per »s'inclusió sollicitada.—Se doná conta »d'una altre reclamació produída devant se mateixa Junta municipal per »D. Rafel Togores Ferriol, sollicitant »se sua inclusió á ses llistes electorals de aquella vila.—Y no acreditant »en deguda forma que sigui major de »25 anys, circumstanci indispensable »per que se li pugui regonexe es seu »dret per ésser continuat a n'es Cens »Electoral, se va acordar per unanimitat no haver hi lloc per s'inclusió sollicitada.—Se vá donar conta d'una »altre reclamació produída devant se »mateixa Junta municipal per D. Amadó Ferriol Mut, sollicitant s'inclusió a »ses llistes electorals de Jordi Real »Vaquer.—Y no haventsé acreditat »en deguda forma que dit individuo »sigui major de 25 anys, se va acordar

»per unanimitat no haver'hi lloc per »s'inclusió sollicitada».

¡Tot vos sigui enhorabona Junta municipal d'es Cens Electoral de Sineu! Si a n'aquest resultat he hi afegiu alló qu'acordareu de demanar responsabilitats a u'es nostro estimadíssim Batle D. Gabriel Lull perque havia certificat que quatre individuos fa mes de dos anys que residexen a Sineu (cosa que hasta ets atlots que van a du oli saben que'n fa mes de deu que viven a n'aquest poble) tot axó plegat no arriba a una cadufa de dues décimes.

En parlar d'eleccions ja vos surt bif. Parex que pagau es tribut que mos deveu per se célebre tirada de papés devall se taula que mos endoyareu es día 5 de Desembre de l'any 1909. De llevó ensá, tan aviat com donau una passa dins es terreno electoral, pegau de nas i feys ets ous en terra. ¡Vaje quines fornades mes esgarrades i curtes de tou que vos surten *illustrats* fogoneus!

Vos deyem a n'es número derrer de es SINIUM que a ses eleccions vinents vos despenjeriem altres quatre retgidós mes curros qu'una fadrina guapa i que voltros per molt que vos arromengueu en treurieu dos i gracis; emperó si seguíu pegant aquestes becades tan macles i si en parlar d'eleccions anau tan desconcertats com heu anats fin ayuy, no sabem si será possible qu'arribeu sencés a port si no vos sou armats de unes xangues i d'un salvavides perhom. Anant a n'aquest pas no vos responem, fogoneus, de que ses vostres pretensions no siguin en venir la llarga com se gananci de ne Peix Frit, perque duys trasses per aquest camí de no tenir *aliento* per despenjar dos concejals i gracis. A ses eleccions derrereres ja enganareu a n'es vostros com a xinos; va ser un engany de mitjes perque los fereu creu que la mare de Deu nom Bet, beguentse que treurieu majoria dins s'Ajuntament, o sigui qu'havíeu de treure quatre concejals i domés foren dos; i ara amb aquestes grufades que pegau, sabeu que'n tenim d'ansi que no vos torni sortir nièla se llocada! ¿Qu'eu-manco no tornareu fer terra per una pipa? ¡Ja hu vorem que será en essé cuyt! Alerta a tornar repetir aqueixes trevelades, perque en tanta jonoyera me tornareu embarriolar es vostros i en temersén no heureu arribats encare a mitjá-n cos.

Y bé Mestre Xesch Forné, ¿que trobau vos a n'aquesta becada?—¿Qui es es que no hi veu dos dits enfora? ¿Noltros o voltros?—Si encare sosteníu vos que som noltros es qui no hi veym dos dits en'era, o bé vos teníu es cap de uyastre i ballau de capoll o no hi veys un gruix de papé de fumar lluny, ó ses due+ coses plegades. ¿Que hi deys vos? ¡Ja mos tornareu se resposta!

El Sen Llendera